

MUDr. Igor Moravčík, prezident Slovenskej komory zubných lekárov

Zubní lekári sú najbližšie v ohrozenej zóne

Zubní lekári a dentálne tímy sú v prvej línii zdravotníckych pracovníkov, ktorí sú ohrození vírusom Covid-19. Aká je aktuálna situácia v zubných ambulanciách?

V súčasnosti je v zubných ambulanciách maximálne napätá. Zubní lekári pracujú v bezprostrednej blízkosti ústnej dutiny a spôsob ošetrenia ich vystavuje vysokému riziku možnosti nakaziť sa vírusom. Tento fakt spolu s nedostupnosťou vhodných ochranných pomôcok pre zubných lekárov a ich tímov ešte eskaluje. Máme za to, že štát absolútne zlyhal. Nie sú dostupné potrebné ochranné prostriedky, pre zubných lekárov hlavne respirátory a postupne dochádzajú aj dezinfekčné prostriedky. Zdôrazňujem, nie rúška, tie majú zubní lekári v štandardnej výbave a mnohí ich používajú v bežnom režime, ale vysokovýkonné respirátory. Ku každému pacientovi musíme pristupovať ako k nositeľovi korona vírusu. Kompetentné orgány doposiaľ nestanovili jednotné epidemiologické pravidlá a postupy pre zubné ambulancie.

Ako sú chránení zubní lekári?

V súčasnosti totálne nedostatočne. Zubní lekári patria k najčastejšie navštevovaným špecialistom a vo svojej praxi sú vysoko vystavení riziku infekcie. Pri svojej práci je zubný lekár vzdialený od tváre pacienta 20-30 cm. Najčastejšie pracuje s turbínovým, mikromotorovým alebo ultrazvukovým násadcom, ktoré vytvárajú aerosol do okolia 3 metrov, plný infekčných produktov. Pre prácu s infikovaným pacientom COVID-19 len rúška a ochranný štít nestačia. V súčasnej dobe, keby sme pri akútnom stave tieto násadce nepoužívali, museli by sme indikovať len extrakcie zubov. Podľa vyjadrenia odborníkov bežné ochranné pomôcky nepostačujú. Potrebné vysokovýkonné respirátory nie sú dostupné, a ani ďalšie nevyhnutné ochranné pomôcky a dezinfekčné prostriedky nie sú na trhu dostupné. Je nutné, aby štát okamžite zabezpečil ich dostupnosť. Ak sa situácia v priebehu nasledujúcich dní nezlepší, komora v záujme ochrany zubných lekárov, jeho personálu, ako aj ich rodín, a samozrejme aj pacientov, odporučí obmedzenie a v prípade zhoršenia situácie zatvorenie ambulancií.

Požiadali ste všetky subjekty o zabezpečenie respirátorov, premiéra, hlavného hygienika, štátne rezervy. Máte od nich vyjadrenie?

Komora v dostatočnom predstihu oslovila všetky kompetentné štátne orgány, upozornili sme na závažnosť vzniknutej situácie s ohľadom na poskytovanie zubolekárske starostlivosti, ako aj na nedostupnosť potrebných ochranných pomôcok a dezinfekčných prostriedkov pre zubných lekárov. Bohužiaľ, nedostali sme žiadnu odpoveď a príslušné orgány na naše žiadosti nereagovali. Chápeme zložitosť situácie, ale viac ako 3 900 zubných lekárov, pričom 25 % z tohto počtu má viac ako 65 rokov, si určite nezaslúži ignoráciu zo strany štátu.

To znamená, že štát zlyhal?

Napriek opatreniam, ktoré robí, štát vo vzťahu k zubným lekárom zlyháva. A to na viacerých úrovniach. Nie je zabezpečená dostupnosť ochranných pomôcok a dezinfekčných prostriedkov. Neboli UVZ SR vydané epidemiologické opatrenia vo vzťahu k zubným ambulanciám a k manažmentu pacienta na zubných ambulanciách. Občania, ktorí sa vrátili pred vyhlásením povinnej karantény z krízových oblastí dnes nie sú v karanténe a voľne sa pohybujú a môžu to byť aj naši pacienti. Všetci títo ľudia mali byť už dávno v karanténe. Spoliehať sa v tejto situácii iba na zodpovednosť týchto občanov je nezodpovedné.

V Číne, počas pandémie COVID 19, zavreli zubné ambulancie, funkčné boli len kliniky.

Áno, v Číne boli zubné ambulancie zatvorené, aby sa zabránilo rozširovaniu nákazy. Vyhodnotili, že riziko prenosu je vyššie ako potreba zubného ošetrenia v danom čase a priestore. Opatrenia, ktoré boli uplatňované v Číne, nám môžu byť príkladom vo všetkých oblastiach. Nie sme síce v Číne, ale je neprípustné aby sa lekári a zdravotnícky personál vystavovali nadmernému riziku nákazy pre nedostatok ochranných pomôcok. Lekár a celý dentálny tím, ktorý sa nakazí, nemôže ošetrovať pacientov a vzhľadom na dlhú inkubačnú dobu tohto ochorenia sú ohrození aj jeho pacienti.

Aké sú odporúčania

Apelujem, aby sa pacienti správali zodpovedne a disciplinovane. V prípade potreby zubného ošetrenia sa kontaktovali telefonicky so zubným lekárom.

S plnou vážnosťou týmto vyzývam všetky kompetentné orgány, aby promptne konali aj vo vzťahu k zubným lekárom. Dúfam, že nie je neskoro.

Bratislava, 15. 3. 2020